

PERE MARTI

De Barcelona a Santiago

De Barcelona a Santiago, passant per Vitòria, el tren de CiU, PNB i BNG ha anat perdent velocitat perquè el maquinista català així ho ha volgut. No ho dic jo, ho va dir Xavier Arzallus en la conferència de premsa de presentació dels continguts de la cimera de Galícia, quan davant la sorpresa de tothom es va desmarcar de les conclusions. "No és la meua fórmula", va dir, referint-se a la proposta de demanar una relectura de la Constitució.

La "Declaració de Barcelona" va ser una brillant obra d'enginyeria, dissenyada per Pere Esteve, que al seu dia va tenir com a principal virtut reunir tres cultures polítiques molt diferents, tres maneres divergents d'entendre el nacionalisme, en una aposta comuna per un model d'estat diferent a l'actual, que reconegués el seu caràcter plurinacional. La reacció de la classe política espanyola va ser com ha estat sempre que algú ha gosat plantejar un model que reclami el reconeixement de la diferència i la pluralitat en contra de l'uniformisme i l'homogeneïtat. L'única resposta a aquesta oferta de diàleg va ser el rebuig. Ara en canvi, la reacció ha estat diferent malgrat que l'"Acord de Santiago" diu el mateix que la "Declaració de Barcelona". En aquest sentit no hi ha canvis, però ha canviat el clima. Pere Esteve ha hagut de llimar algunes arestes per aconseguir que la llibertat vigilada amb què ha conduït aquest procés no es vegi revocada. A Catalunya s'acosten eleccions, i això vol dir toc de queda.

Acabat el primer trajecte, la primera incògnita és saber com continuarà la travessia. Renunciar a canviar el marc constitucional és legítim, fins i tot possibilista, però tenint en compte la cultura política espanyola, també pot semblar utòpic demanar que ara es llegeixin les lleis d'una forma més oberta que no com s'han llegit fins ara. Segons com, sembla més fàcil forçar un canvi de la llei que no canviar les mentalitats.

L'altra gran incògnita pendent és la de l'articulació de nacionalistes valencians i mallorquins en aquest procés. De l'esquema organitzatiu aprovat a la reunió de Santiago queda molt clar que hi haurà una direcció política, integrada exclusivament per CiU, PNB i BNG, que no serà ampliada. Les possibles adhesions a la "Declaració de Barcelona" es "territorialitzen" i cada força política s'encarrega a casa seva de sumar nous suports. Caldrà que CiU expliqui molt bé als seus socis del PSM i el BNV que aquesta no és una porta d'entrada secundària, perquè si del que es tracta és de redibuixar de nou el mapa peninsular el dibuix ha de ser complet o no serà creïble.

Acord de Santiago de Compostel·la

Amb aquesta trobada a Santiago de Compostel·la les organitzacions polítiques que signen la "Declaració de Barcelona" concloem el primer cicle de trobades tripartides a les quals inicialment ens havíem compromès per realitzar una reflexió profunda sobre una cultura política d'acord amb el reconeixement de les nostres realitats nacionals.

La feina desenvolupada fins ara ha permès d'obrir un debat sobre la necessitat de resoldre l'articulació plurinacional de l'estat espanyol.

La crida feta en la "Declaració de Barcelona" a compartir i a dialogar sobre una nova cultura política, d'acord amb el reconeixement del caràcter plurinacional de l'estat, els posicionaments fets públics per instàncies polítiques i socials diferents, com també el procés de pau obert a Euskadi marquen, al nostre parer, l'inici d'una nova etapa política.

Els acords de Barcelona, el juliol, de Vitòria, el setembre, i ara de Santiago de Compostel·la, obren un procés de treball conjunt, mesurat i calculat, amb determinació però sense precipitacions, cap a una nova etapa política dins l'estat i la consecució d'una futura unió de l'Europa dels pobles. Aixequem unànimament i solidàriament les nostres veus per construir, conjuntament amb tots els pobles de l'estat, el nou edifici peninsular i europeu en el qual les nostres nacions puguin exercir lliurement, sobiranament i solidàriament el poder que els correspon per assolir els seus objectius de desenvolupament econòmic sostenible, benestar social i renaixença cultural en un model adequat d'articulació dels seus drets i interessos amb criteris democràtics de llibertat, paritat i reciprocitat.

Les nostres formacions col·laboraran en la constitució d'un marc estatal comú basat en el reconeixement de la plurinacionalitat i en el respecte als àmbits democràtics de decisió de les nostres nacions.

En el XX aniversari de la constitució espanyola del 1978, considerem que és necessària una reflexió a fons pel que fa a la seva lectura, al seu desenvolupament i a la seva aplicació durant aquests dos decennis, tenim la certesa que aquesta reflexió ha de conduir a la necessitat de fer una relectura enriquida

dora de la constitució que garanteixi el reconeixement jurídic-polític de les nostres realitats nacionals, sense excloure la possibilitat de plantejar-ne la reforma. També ha de servir per a promoure l'assumpció d'aquestes realitats a nivell social pels ciutadans de l'estat. En el diàleg i en el debat necessari per a aquesta finalitat, considerem que s'han de tractar, com a qüestions cardinals:

- El caràcter plurinacional de l'estat.
- La necessitat d'una nova actitud davant la diversitat cultural i lingüística.
- La plasmació d'aquesta diversitat en els símbols i en les institucions.
- L'estructuració competencial que faci políticament efectiu el reconeixement de la plurinacionalitat de l'estat.
- L'adequació dels models de finançament públic a les necessitats que tenim de governar segons cada realitat nacional.
- L'anàlisi del paper del Senat i la seva adequada reforma, com també la dels altres òrgans institucionals.

- La presència en la Unió Europea i en l'àmbit internacional, d'acord amb el reconeixement jurídic-polític de les nostres nacions.

Continuant el pla de treball conjunt entre les nostres respectives organitzacions en aquesta trobada de Santiago de Compostel·la.

Acordem:

- Formalitzar la cooperació permanent i estable entre les nostres organitzacions com a fòrum de trobada que permeti de dur a terme les actuacions conjuntes que requereixin els objectius acordats en les reunions de Barcelona, Gasteiz i Santiago de Compostel·la. Mantindrem també un intercanvi d'informació, opinió i col·laboració amb els altres partits i organitzacions de l'estat espanyol i amb els sectors de la ciutadania interessats en un diàleg serè i creatiu sobre una nova cultura política d'acord amb la comprensió plurinacional i plurilingüe de l'estat.

En aquest sentit, cadascuna de les formacions d'aquest fòrum impulsarà aquest intercanvi i aquest diàleg, com a mínim, amb els partits i organitzacions del seu àmbit nacional i amb aquells amb els quals mantingui una relació de coalició.

- Constituir un òrgan de col·laboració política permanent, integrat per una re-

evolupament de la Constitució", resa la Declaració

ARXIU / EFE

presentació de cadascuna de les nostres formacions polítiques en els respectius parlaments gallec, basc i català que es reunirà quan ho considerin necessari els seus representants i, ordinàriament, a l'inici de cada curs polític.

La perspectiva de col·laboració se centrarà en una triple direcció:

- Com a intercanvi d'experiències, de propostes i d'iniciatives.

- Com a instrument que permeti d'avançar en el camí d'evidenciar com a necessària una nova concepció de l'actual marc jurídic-polític de l'estat espanyol per omplir de contingut real cada una de les nacions.

- Com a flux d'iniciatives i projectes que permetin el coneixement de les estratègies que es duen a cada país per enfortir-hi, aixecar-hi i impulsar-hi un projecte de vertebració nacional.

- Sol·licitar un estudi sobre la problemàtica constitucional en conjunt a l'equip de treball creat en la reunió de Gasteiz per a temes constitucionals.

- Constatar, a partir de les conclusions aportades pel grup de treball sobre el Tribunal Constitucional, que, sense perjudici d'una reforma constitucional, és també possible una lectura diferent de la Constitució, més respectuosa amb les competències pròpies de les comunitats autònomes i amb la realitat plurinacional de l'estat i, en conseqüència, reclamar:

- Un canvi dels criteris interpretatius uniformistes i poc autonomistes emprats pel legislador estatal i corroborats, en línies generals, pel Tribunal Constitucional, que ha significat, entre més aspectes, la negació de les competències exclusives de les comunitats autònomes i l'extensió abusiva de la legislació bàsica de l'estat.

- Una composició del Tribunal Constitucional que reflecteixi adequadament la pluralitat de poders que hi concorren per dirimir-ne els conflictes, arbitrants mecanismes que permetin que la designació de magistrats del Tribunal Constitucional respongui a la realitat plurinacional de l'estat.

Procedir a l'execució d'un pla de treball per a promoure els acords de la "Declaració de Barcelona" en els àmbits nacional, estatal i mundial, especialment l'europeu, amb l'objectiu d'impulsar el debat sobre una nova cultura política de respecte a la diversitat nacional, cultural i lingüística.

Crear, en el marc del grup de treball de fiscalitat i finançament públics ja constituït, un equip d'estudi dels sectors estratègics que aprofundeixi l'elaboració de propostes que tendeixin a l'enfortiment dels sectors estratègics de cada nació en l'anàlisi de la complementarietat de les nostres economies.

Adoptar el compromís d'incloure les línies programàtiques i impulsar com a principis generals dels respectius programes electorals per a les eleccions europees les mesures tingudes en compte en el document de treball de la trobada de Santiago de Compostel·la relatives a:

- Europa i el respecte a la diversitat.
- La nostra concepció de les polítiques europees.
- Participació de les nostres nacions a Europa.
- Circumstàncies electorals pròpies per a les nostres nacions.
- Cooperació transfronterera.
- Política de cohesió.

Requerir de TVE i RNE, com a mitjans de comunicació públics, el compliment de l'Estatut de Ràdio i Televisió, especialment pel que fa al respecte del pluralisme polític, l'objectivitat i la veracitat de la informació, el contrast d'opinions i l'accés dels grups polítics i socials. El compliment d'aquests principis és, sense cap mena de dubte, una característica imprescindible

de la seva consideració com a servei públic.

Presentar al Congrés de Diputats una iniciativa conjunta com a proposició no de llei relativa a l'ús oficial de la toponímia i l'antroponímia, com també de la utilització de les llengües cooficials en l'administració de justícia.

Presentar a les Corts una iniciativa conjunta sobre la necessitat de reformar la comissió de cooperació amb la UNESCO i la delegació que hi té l'estat espanyol.

Conferència de premsa de la Declaració de Santiago, el passat 31 d'octubre. D'esquerra a dreta, Xabier Arzallus, Pere Esteve, Domènec Semsilo i Xosé Manuel Belras.

fundació
BANCAIXA

**Del 9 al 15
de novembre**

AGENDA

9 Dilluns Presentació de llibre

Presentació del llibre:

"Camp de Mestalla. Un recorrido por la historia".

Paco Lloret. Presenta: Pedro Cortés. President del València Club de Fútbol.

Sala d'Actes a les 19'30 hores.

10 Dimarts Mediambientals

Cicle: Arquitectura, urbanisme i medi ambient.

"Complexitat i arquitectura ecològica: una cridada a la cultura de construir entre tradició i innovació".

Serena Omodeo Saló. Arquitecta. Autora de "Verdeareo dell'architettura".

Sala Sorolla a les 19'30 hores.

11 Dimecres Conferència

"París fin de siglo: escenarios y pasajes del arte".

Antonlo Tordera. Vice-rector de Cultura de la Universitat de València del Estudi General.

Sala Sorolla a les 19'30 hores.

12 Dijous Culturals

Cicle: Restauració i rehabilitació del Palau Marqués de Dosalgües.

"Intervención arquitectónica, historia y arqueología".

Ginés Sánchez Hevía. Arquitecte. Director del projecte.

Presenta: Carmen Pérez. Directora General de Patrimoni Artístic de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de la Generalitat Valenciana.

Sala Sorolla a les 19'30 hores.

CENTRE CULTURAL

Plaza de Tetuán, 23. Tel. 98 387 88 64. Valencia

www.bancaja.es